

**Вищий навчальний заклад
«Приватне акціонерне товариство
«Львівський інститут менеджменту»**

«Затверджено»
Ректор

проф. Янків М.Д.
23 березня 2022 р.

**Програма вступного іспиту
з «Історії України»**

**для здобуття ступеня бакалавра
на основі повної загальної освіти:**

*галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 075 «Маркетинг»*

*галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 073 «Менеджмент»*

Розглянуто і затверджено
на засіданні Вченої ради
Вищого навчального закладу
«Приватне акціонерне товариство
«Львівський інститут менеджменту»
(Протокол № 3 від 23.03.2022)

Львів-2022

ВСТУП

Метою вступного випробовування з історії України у формі тестування є оцінювання рівня сформованості історичної компетентності випускника школи, визначення відповідності навчальних досягнень вступника освітньому стандарту та чинній навчальній програмі.

Пропоновану програму вступного випробовування з історії України складено враховуючи цілі, вимоги і зміст навчання історії в школі, закладені в Державному стандарті освіти та чинній програмі з історії України для 11-річної школи. Хронологічно програма охоплює весь зміст шкільних курсів історії України від найдавніших часів до сьогодення і складається з 31 теми.

Вона передбачає перевірку сформованих у вступників знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів, а також сформованості у вступників загальнопредметних історичних умінь. Тестові завдання мають перевіряти такі знання й уміння вступників:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам'ятки культури;

- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами;

- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;

- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;

- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;

- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;

- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;

- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати.

Програмі вступного випробовування надано вигляду таблиці, яка складається з двох колонок. У першій колонці вміщено назву розділу, теми програми співбесіди, що відповідає чинній програмі з історії України для 11-річної школи. У другій колонці викладено зміст історичного матеріалу, у якому виокремлено факти, дати, персоналії, поняття та терміни. Це мінімум, з якого вступники повинні мати певні знання та уявлення. Термін «знання» стосується конкретних дат, подій, персоналій. Термін «уявлення» – історичних процесів, загальних характеристик певних ідей і понять.

Якщо про якийсь факт згадано у цій колонці таблиці, то це означає, що він може бути використаний для перевірки знань і умінь. Якщо у програмі вказано дату, то це означає, що учень має знати її та встановлювати відповідність між нею та історичною епохою чи процесами суспільного життя минулого, діяльністю історичної постаті.

Поняття та терміни, зазначені у програмі вступного випробовування, вступники повинні називати, визначати, оперувати ними, встановлювати відповідність з епохою, діяльністю певних політичних сил чи історичних діячів тощо. Кожне поняття чи термін згадані в програмі лише один раз, проте можуть бути конкретизовані й під час перевірки інших тем (окрім тієї, де вони безпосередньо зустрічаються). Отже, вступники мають знати не тільки загальне визначення терміна, але і його конкретно-історичне значення.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

№ п/п	Назва розділу, теми	Зміст
1	Стародавня історія України	<p>Факти: Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства й скотарства на землях України. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів). Велике розселення слов'ян.</p> <p>Дати: IV - середина III тис. до н.е. - розселення племен трипільської культури на території України; V - VII ст. - Велике розселення слов'ян.</p> <p>Поняття та терміни: «історичні джерела», «археологічна культура», «палеоліт», «мезоліт», «неоліт», «бронзовий вік», «ранній залізний вік», «колонізація».</p>
2	Виникнення та розквіт Київської Русі	<p>Факти: Розселення східнослов'янських племінних союзів. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Спорудження Софійського собору.</p> <p>Дати: 882 р. - об'єднання північних та південних руських земель Олегом; 988 р. - запровадження християнства як державної релігії; 1019 - 1054 рр. - князювання Ярослава Мудрого в Києві.</p> <p>Персоналії: Олег, Ігор, Ольга, Святослав, Володимир Великий, Ярослав Мудрий.</p> <p>Поняття та терміни: «племінний союз», «князь», «язичництво», «християнство».</p>
3	Київська Русь за часів роздробленості. Галицько-Волинська держава	<p>Факти: Правління Ярославичів. Боротьба за київський стіл між Ярославичами. Князювання Володимира Мономаха та його сина Мстислава в Києві. Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича.</p>

		<p>Дати: 1097 р. - Любецький з'їзд князів. 1187 р. - перша згадка назви «Україна» в писемних джерелах; 1199 р. - утворення Галицько-Волинської держави; 1238 - 1264 рр. - правління Данила Романовича; 1240 р. - захоплення Києва монголами.</p> <p>Персоналії: Володимир Мономах, Ярослав Осмомисл, Роман Мстиславович, Данило Романович, Юрій I Львович, Юрій II Болеслав.</p> <p>Поняття та терміни: «роздробленість».</p>
4	<p>Політичний устрій, соціально-економічний, культурний розвиток Київської Русі та Галицько-Волинської держави у IX -XIV ст.</p>	<p>Факти: Розвиток суспільно-політичного та господарського життя Київської Русі та Галицько-Волинської держави. Поширення писемності. Розвиток культури та освіти Київської Русі та Галицько-Волинської держави.</p> <p>Дати: 1056 - 1057 рр. - створення Остромирового Євангелія. 1113 р. - укладення «Повісті минулих літ»; 1187 р. - створення «Слова о полку Ігоревім», перша згадка назви «Україна».</p> <p>Персоналії: літописець Нестор, Іларіон, іконописець Алімпій.</p> <p>Поняття та терміни: «вотчинне землеволодіння», «бояри», «смерди», «ікони», «билини», «літопис», «мозаїка», «фреска», «книжкова мініатюра».</p>
5	<p>Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)</p>	<p>Факти: Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхідження українських земель до складу інших держав. Кревська унія. Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Туреччини. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.</p> <p>Дати: 1362 р. – битва на р. Сині Води; 1385 р. - укладення Кревської унії; 1449 р. – утворення Кримського ханства; 1471 р. - остаточна ліквідація Київського князівства; 1489 р. - перша згадка про українських козаків у писемних джерелах.</p> <p>Персоналії: Хаджі Гірей, Костянтин Іванович Острозький, Юрій Дрогобич.</p> <p>Поняття та терміни: «шляхта», «панщина», «магдебурзьке право», «магістрат», «цехи», «дума».</p>
6	<p>Українські землі в другій половині XVI ст.</p>	<p>Факти: Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни у соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорізької Січі. Повстання 90-х років XVI ст. Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.</p>

		<p>Дати: 1556 - 1561 р. - Створення Пересопницького Євангелія; 1556 р. - заснування князем Д. Вишневецьким на о. Мала Хортиця першої Січі; 1569 р. - Люблінська унія. Утворення Речі Посполитої; 1596 р. - Берестейська церковна унія. Утворення греко-католицької церкви.</p> <p>Персоналії: Василь-Костянтин Острозький, Дмитро Вишневецький, Герасим Смотрицький, Іван Федоров.</p> <p>Поняття та терміни: «українська шляхта», «українське козацтво», «реєстрове козацтво», «Запорозька Січ», «старшина», «клейноди», «греко-католицька церква», «братство».</p>
7	Українські землі в першій половині XVII ст.	<p>Факти: Зміни в соціально-економічному житті. Розвиток міст. Вплив Берестейської унії на розвиток церковного життя в Україні. Відновлення церковної православної ієрархії 1620 р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у Хотинській війні. Козацькі повстання 1620-х – 1630-х рр.</p> <p>Дати: 1621 р. - Хотинська війна; 1637 - 1638 рр. - повстання під проводом Павла Павлюка, Якова Острянина, Дмитра Гуні; 1632 р. - утворення Києво-Могилянського колегіуму.</p> <p>Персоналії: Петро Конашевич-Сагайдачний, Петро Могила, Іпатій Потій, Йов Борецький.</p> <p>Поняття та терміни: «покозачення».</p>
8	Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.	<p>Факти: Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорізького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.</p> <p>Дати: 1648 р. - Жовтоводська, Корсунська та Пилявецька битви; 1649 р. - Зборівська битва. Укладення Зборівського договору; 1651 р. - Берестецька битва. Укладення Білоцерківського договору; 1652 р. - Батозька битва; 1654 р. - укладення українсько-російського договору.</p> <p>Персоналії: Б. Хмельницький, І. Богун.</p> <p>Поняття та терміни: «Національно-визвольна війна», «Військо Запорозьке», «Гетьманщина».</p>
9	Українські землі в 60-80-ті рр. XVII ст.	<p>Факти: Гетьманування І. Виговського. Ухвалення Гадяцьких пунктів. Московсько-українська війна. Гетьманування Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Чигиринські походи турецько-татарського</p>

		<p>війська. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.</p> <p>Дати: 1659 р. - Конотопська битва; 1667 р. - Андрусівський договір; 1681 р. - Бахчисарайський мирний договір; 1686 р. - «Вічний мир».</p> <p>Персоналії: І. Виговський, П. Тетеря, П. Дорошенко, І. Брюховецький, І. Сірко, Ю. Хмельницький, Д. Многогрішний, І. Самойлович.</p> <p>Поняття та терміни: «Руїна».</p>
10	Українські землі наприкінці XVII - першої половини XVIII ст.	<p>Факти: Гетьманування І. Мазепи, І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» 1734 р. Розвиток культури та освіти.</p> <p>Дати: 1708 - 1709 рр. - національно-визвольна акція гетьмана І. Мазепи; 1709 р. – Полтавська битва; 1710 р. - ухвалення Конституції Пилипа Орлика; 1734 р. – заснування Нової (Підпільненської) Січі.</p> <p>Персоналії: І. Мазепа, І. Скоропадський, П. Полуботок, Д. Апостол, П. Орлик, Ф. Прокопович.</p> <p>Поняття та терміни: «Конституція», «Малоросія», «Малоросійська колегія», «козацьке бароко», «козацькі літописи».</p>
11	Українські землі в другій половині XVIII ст.	<p>Факти: Гетьманування К. Розумовського. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Ліквідація Запорозької Січі. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Заселення Південної України. Розгортання гайдамацького та опришківського рухів. Зміни в політичному становищі Правобережної України після поділів Речі Посполитої. Розвиток культури, науки, освіти.</p> <p>Дати: 1764 р. - остаточна ліквідація гетьманства; 1768 р. - Коліївщина; 1775 р. - остаточна ліквідація царським урядом Запорозької Січі; 1783 р. - царський указ про закріпачення селян Лівобережної та Слобідської України.</p> <p>Персоналії: К. Розумовський, П. Калнишевський, Г. Сковорода, М. Березовський, І. Григорович-Барський.</p> <p>Поняття та терміни: «автономія», «Нова (Підпільненська) Січ», «Задунайська Січ», «Коліївщина», «паланка», «зимівник».</p>
12	Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII - у першій половині	<p>Факти: Включення українських земель до складу Російської імперії. Адміністративно-територіальний поділ українських земель. Промисловий переворот та зародження ринкової економіки. Розвиток національного руху. Поширення на Україну</p>

	XIX ст.	<p>російського та польського суспільних рухів. Повстання під проводом У. Кармалюка.</p> <p>Дати: 1798 р. - вихід друком «Енеїди» Івана Котляревського; грудень 1825 - січень 1826 рр. - повстання Чернігівського полку; 1830-1831 рр. – Польське повстання; 1846 -1847 рр. - діяльність Кирило-Мефодіївського товариства.</p> <p>Персоналії: І. Котляревський, М. Костомаров, П. Куліш, М. Гулак, Т. Шевченко.</p> <p>Поняття та терміни: «промисловий переворот», «нація», «національне відродження», «національна ідея», «декабристи», «масонство».</p>
13	Західноукраїнські землі наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.	<p>Факти: Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії, адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель, реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі, діяльність «Руської трійці». Діяльність Головної руської ради (ГРР).</p> <p>Дати: 1816 рр. – Товариство галицьких греко-католицьких священників; 1833 - 1837 рр. - діяльність «Руської трійці»; 1848 р. - скасування панщини в Галичині.</p> <p>Персоналії: М. Шашкевич, І. Вагилевич, Я. Головацький, Л. Кобилиця, І. Могильницький.</p>
14	Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.	<p>Факти: Національне відродження. Відкриття університетів. Зміни в освіті. Поява «Історії русів». Розвиток літератури, мистецтва.</p> <p>Дати: 1805 р. - відкриття університету у Харкові; 1834 р. - відкриття університету в Києві.</p> <p>Персоналії: П. Гулак-Артемівський, Г. Квітка-Основ'яненко, М. Максимович, М. Остроградський, В. Каразін.</p>
15	Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.	<p>Факти: Реформи 60-70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика російського царизму щодо України. Розвиток громадського руху. Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства».</p> <p>Дати: 1863 рр. - Валуєвський циркуляр; 1876 р. - Емський указ.</p> <p>Персоналії: В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський, Б. Грінченко.</p> <p>Поняття та терміни: «земства», «громадівський рух», «Братство тарасівців».</p>
16	Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-	<p>Факти: Національна політика австрійського уряду щодо українських земель. Розвиток кооперативного руху, трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших</p>

	Угорської) імперії у другій половині XIX ст.	<p>політичних партій: Русько-української радикальної партії (РУРП), Української Національно-демократичної партії (УНДП), Української соціал-демократичної партії (УСДП). Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».</p> <p>Дати: 1868 р. - створення у Львові товариства «Просвіта»; 1873 р. - створення у Львові Літературного товариства ім. Т. Шевченка (від 1892 р. - Наукового товариства ім. Т. Шевченка); 1890 р. - створення Русько-української радикальної партії. 1899 - створення УНДП.</p> <p>Персоналії: Ю. Бачинський, М. Грушевський Є. Левицький, М. Павлик, І. Франко.</p> <p>Поняття та терміни: «трудова міграція», «українофіли», «москвофіли», «народовці», «партія», «нова ера».</p>
17	Культура України в другій половині XIX - початку XX ст.	<p>Факти: Піднесення української культури. Освіта. Розвиток науки. Розвиток літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники. Церковне життя.</p> <p>Дати: 1865 р. - відкриття Новоросійського університету.</p> <p>Персоналії: І. Мечников, Д. Заболотний, Д. Яворницький, А. Кримський Л. Українка, І. Франко, І. Карпенко-Карий, М. Кропивницький, М. Садовський, М. Лисенко, С. Гулак-Артемівський, М. Пимоненко, С. Васильківський, М. Леонтович, С. Крушельницька, М. Заньковецька.</p> <p>Поняття: «меценат», «професійний театр», «реалізм», «модернізм».</p>
18	Українські землі у складі Російської імперії на початку XX ст.	<p>Факти: Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Становлення і консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька і автономістська течії в національному русі. Події революції 1905-1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907-1914 рр. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.</p> <p>Дати: 1900 р. - утворення РУП, першої політичної партії Наддніпрянської України.</p> <p>Персоналії: Є. Чикаленко, С. Єфремов, С. Петлюра, М. Міхновський.</p> <p>Поняття та терміни: «монополія», «економічна криза».</p>
19	Західноукраїнські землі на початку XX ст.	<p>Факти: Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив Української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення Західної України. Боротьба політичних партій Західної України за реформу виборчої системи.</p>

		<p>Персоналії: А. Шептицький, К. Трильовський, І. Боберський, А. Волошин.</p>
20	Україна в Першій світовій війні	<p>Факти: Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на території України Діяльність австрійської та російської адміністрації в Галичині. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців.</p> <p>Дати: Серпень 1914 р. - утворення Головної української ради, формування легіону Українських січових стрільців, створення Союзу визволення України.</p> <p>Персоналії: К. Левицький, Д. Дорошенко, О. Бобринський.</p> <p>Поняття та терміни: «Світова війна», «Союз визволення України», «Головна українська рада», «Галицько-Буковинське генерал-губернаторство».</p>
21	Українська революція	<p>Факти: Революційні події в Україні у 1917 - на початку 1918 р. Еволюція поглядів політичних сил України щодо самовизначення українців (Універсали Центральної Ради). Політика Української Центральної Ради в умовах загострення конфлікту з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки. Війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.</p> <p>Дати: Березень 1917 р. - утворення Української Центральної Ради; Квітень 1917 р. - Всеукраїнський Національний конгрес; Червень 1917 р. - Перший Універсал Центральної Ради; Липень 1917 р. - Другий Універсал Центральної Ради, збройний виступ самостійників; Листопад 1917 р. - Третій Універсал Центральної Ради, проголошення УНР; Січень 1918 р. - Четвертий Універсал Центральної Ради, проголошення незалежності УНР.</p> <p>Персоналії: М. Грушевський, С. Єфремов, В. Антонов-Овсієнко, Ю. Коцюбинський.</p> <p>Поняття та терміни: «автономізація», «самостійники», «Універсали УЦР», «Генеральний секретаріат», «Народний секретаріат», «українізація армії», «регіональні республіки».</p>
22	Україна в боротьбі за збереження державної незалежності	<p>Факти: Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу, Військова конвенція УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною. Прийняття Конституції УНР. Гетьманський переворот і утворення Української Держави. Утворення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Окупація військами Антанти півдня України. Денікінський режим в Україні. «Київська катастрофа». Більшовицький режим в Україні. Друга радянсько-українська війна. Прийняття Конституції УСРР 1919 р. «Чортківська офензива». Перший «Зимовий похід» Армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько-радянська війна на території України. Утворення Галицької</p>

		<p>СРР. Другий «Зимовий похід» Армії УНР.</p> <p>Дати: січень (лютий) 1918 р. - Брестський мир між УНР та державами Четверного союзу; 29 квітня 1918 р. - державний переворот і прихід до влади П. Скоропадського; 14 листопада 1918 р. - утворення Директорії; листопад 1918 р. - проголошення ЗУНР; 22 січня 1919 р. - Акт злуки; Грудень 1919 - травень 1920 – Перший «Зимовий похід» військ УНР; Квітень 1920 р. - Варшавська Угода; Березень 1921 р. – Ризький мир; Листопад 1921 р. – Другий «Зимовий похід» військ УНР.</p> <p>Персоналії: П. Скоропадський, К. Левицький, Д. Вітовський, Є. Петрушевич, С. Петлюра, В. Винниченко, Х. Раковський, Н. Махно, Ю. Тютюнник.</p> <p>Поняття та терміни: «Директорія», «Українська Галицька армія», УСРР, «воєнний комунізм».</p>
23	Українська СРР в умовах нової економічної політики	<p>Факти: Входження УСРР до складу СРСР. Голод у південних губерніях УСРР. Неп в УСРР. Відбудова народного господарства. Політика «коренізації» в УСРР (українізація). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 20-х рр. Боротьба з націонал-комунізмом.</p> <p>Дати: 1922 р. - входження УСРР до складу СРСР; 1921 - 1923 рр. - голод в Україні; 1923 р. - початок політики «українізації»; 1925 р. - завершення відбудови промисловості, курс на індустріалізацію.</p> <p>Персоналії: Л. Каганович, О. Шумський, М. Скрипник, М. Волобуєв, М. Хвильовий (Фітільов), Г. Юра, Л. Курбас, М. Бойчук, О. Довженко.</p> <p>Поняття та терміни: «індустріалізація», «українізація», «автокефальна церква».</p>
24	Радянська модернізація України	<p>Факти: Радянська модернізація в Україні. Суспільно-політичне, соціально-економічне, культурне та релігійне життя. Масові репресії. Ідеологізація суспільного життя, культ особи. Згорання українізації.</p> <p>Дати: 1928-1938 рр. - період радянської модернізації в Україні; 1928 р. – Шахтинська справа; 1929 р. – справа СВУ; 1929 р. – рік великого перелому, початок суцільної колективізації; 1932 - 1933 рр. - Голодомор в Україні; 1934 р. - перенесення столиці України з Харкова до Києва.</p> <p>Персоналії: О. Стаханов, П. Постишев, С. Косіор, М. Скрипник, Й. Сталін.</p>

		<p>Поняття та терміни: «форсована індустріалізація», «стаханівський рух», «колективізація», «розкуркулення», «закон про п'ять колосків», «голодомор», «розстріляне відродження».</p>
25	Західноукраїнські землі	<p>Факти: Українські землі у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Економіка українських земель. Різні течії в суспільно-політичному русі, радикалізація політичного життя в 1930-х роках.</p> <p>Дати: 1929 р. - утворення ОУН; 1930 р. - польська «пацифікація» у Східній Галичині; 15 березня 1939 р. - проголошення незалежності Карпатської України.</p> <p>Персоналії: Є. Коновалець, Д. Донцов, С. Бандера, А. Мельник, В. Липинський, А. Волошин.</p> <p>Поняття та терміни: «осадництво», «пацифікація», «русифіліство», «русинство», «українофіліство».</p>
26	Україна під час Другої світової війни	<p>Факти: Початок Другої світової війни. Включення Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Початок Великої Вітчизняної війни. Встановлення нацистського окупаційного режиму. Розгортання радянського партизанського руху. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Визволення України. Депортація кримських татар та інших народів Криму. Перемога у Великій Вітчизняній війні.</p> <p>Дати: 23 серпня 1939 р. – радянсько-німецький пакт про ненапад (пакт Молотова-Ріббентропа); 1 вересня 1939 р. – початок Другої світової війни; 17 вересня 1939 р. – вступ Червоної армії на територію західної України; листопад 1939 р. – Східну Галичину і Волинь включено до складу УРСР; 2 серпня 1940 р. – Південну і Північну Бессарабію та Північну Буковину включено до складу УРСР; 22 червня 1941 р. – початок Великої Вітчизняної війни; 30 червня 1941 р. - проголошення Акта відновлення Української Держави; грудень 1942 р. – початок звільнення України; 6 листопада 1943 р. - визволення Києва; січень – лютий 1944 р. – Корсунь-Шевченківська наступальна операція; вересень – жовтень 1944 р. – Карпатсько-Ужгородська наступальна операція; 28 жовтня 1944 р. – визволення всієї території України; 9 травня 1945 р. - завершення Великої Вітчизняної війни, День Перемоги.</p> <p>Персоналії: С. Тимошенко, М. Кирпонос, С. Ковпак, О. Федоров, О. Сабуров, А. Мельник, С. Бандера, Р. Шухевич, О. Довженко, О. Теліга.</p>

		<p>Поняття та терміни: «план «Ост», «новий порядок», «Голокост», «колабораціонізм», «рух Опору», «депортація», «радянізація».</p>
27	<p>Післявоєнна відбудова та розвиток України в 1945 – початку 1950-х рр.</p>	<p>Факти: Зовнішньополітична діяльність УРСР. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова промисловості. Голод в Україні 1946-1947 рр. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН та УПА. Розгортання ідеологічних кампаній.</p> <p>Дати: квітень 1945 р. - Україна стає співзасновницею ООН; березень 1946 р. – «саморозпуск» УГКЦ; 1946-1947 рр. - голод в Україні; квітень-липень 1947 р. - операція «Вісла».</p> <p>Персоналії: Д. Мануїльський, О. Гончар, Й. Сліпий.</p> <p>Поняття та терміни: «операція «Вісла», «ждановщина», «космополітизм», «лисенківщина».</p>
28	<p>Україна в умовах десталінізації</p>	<p>Факти: Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: припинення масових репресій, реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Зміни в промисловості та сільському господарстві, соціальній сфері. Реформування управління економікою. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 - початку 1960-х рр.</p> <p>Дати: лютий 1954 р. - входження Кримської області до складу УРСР; 1956 р. - XX з'їзд КПРС; 1959 р. – утворення Української робітничо-селянської спілки.</p> <p>Персоналії: О. Кириченко, А. Горська, І. Дзюба, Л. Костенко, Л. Лук'яненко, Є. Сверстюк, І. Світличний, В. Симоненко.</p> <p>Поняття та терміни: «лібералізація», «політична реабілітація», «відлига», «раднаргоспи», «шістдесятники», «дисидентство».</p>
29	<p>Україна в період загострення кризи радянської системи</p>	<p>Факти: Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Кадрові зміни в політичному керівництві УРСР. Конституція УРСР 1978 р. Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Тенденції розвитку соціальної сфери. Культура і духовне життя. Русифікація. Опозиційний рух.</p> <p>Дати: 1965 р. - реформи в сільському господарстві та промисловості («косигінська реформа»); 1972 р. - зміна політичного керівництва УРСР. В. Щербицький; 1976 р. - утворення Української Гельсінської групи.</p> <p>Персоналії: В. Марченко, С. Параджанов, В. Романюк, М. Руденко, В. Стус, В. Чорновіл, П. Шелест, В. Щербицький.</p> <p>Поняття та терміни: «застій», «номенклатура», «дефіцит», «урбанізація», «русифікація», «самвидав», «правозахисник».</p>

30	<p>Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України</p>	<p>Факти: Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Фінансове становище та рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів. Політичні реформи. Формування багатопартійності, виникнення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради. Прийняття Декларації про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Проведення референдуму та виборів Президента України.</p> <p>Дати: квітень 1985 р. – початок «перебудови»; 26 квітня 1986 р. - вибух на Чорнобильській АЕС; вересень 1989 р. – виникнення Народного руху України за перебудову; березень 1990 р. – перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР; 16 липня 1990 р. – прийняття Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України; 24 серпня 1991 р. – прийняття Верховною Радою Акта проголошення незалежності України; 1 грудня 1991 р. – всеукраїнський референдум і вибори Президента України.</p> <p>Персоналії: В. Івашко, Л. Кравчук, І. Драч.</p> <p>Поняття та терміни: «перебудова», «гласність», «плюралізм», «багатопартійність», «суверенітет», «інфляція», «ринкові відносини».</p>
31	<p>Україна в умовах незалежності</p>	<p>Факти: Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних Сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Прийняття державної символіки, формування інституту громадянства. Прийняття Конституції 1996 р. Приватизація засобів виробництва. Лібералізація цін. Грошова реформа. Диференціація суспільства. Інтегрування України у європейське та світове співтовариство. Соціально-економічне та культурне життя.</p> <p>Дати: 6 грудня 1991 р. - заснування Збройних Сил України; липень 1994 р. - обрання Л. Кучми Президентом України; 1995 р. - Україна стає членом Ради Європи; 28 червня 1996 р. - прийняття Конституції України; грудень 2004 р. - обрання Президентом України В. Ющенка; січень 2010 р. - обрання Президентом України В. Януковича.</p> <p>Персоналії: Л. Кучма, В. Ющенко, В. Янукович.</p>

ДОДАТОК ДО ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Зразок тестового завдання

Білет № 1

1. Виберіть з наведеного переліку всі заняття людей, які були основою ведення привласнюючого господарства? **(4 бали)**
 - а) мисливство;
 - б) збиральництво;
 - в) вирощування сільськогосподарських культур;
 - г) рибальство;
 - д) виробництво залізної зброї;
 - є) вирощування домашньої худоби.
2. Племена сарматів кочували на території України в: **(3 бали)**
 - а) V ст. до н.е. – I ст. н.е.
 - б) III ст. до н.е. – III ст. н.е.
 - в) IV ст. до н.е. - II ст. н.е.
3. Першим народом на території нашої країни, який навчився обробляти залізо, були: **(3 бали)**
 - а) слов'яни;
 - б) кіммерійці;
 - в) сармати.
4. Про який народ, що мешкав на українських землях за давніх часів, йде мова в історичному джерелі — праці Геродота «Історії»: «... І коли вони об'їздять із покійником усі племена, вони прибувають у країну Геррів, яка є областю останнього підвладного їм племені і місцем поховання царів. У просторому приміщенні склепу ховають одну з його наложниць, його чашника і куховара, конюха, особистого слугу, вісника і його коней, а також певну частину його речей і так само золоті чаші (срібла та міді вони зовсім не використовують). Коли вони все це зроблять, то насипають землю і споруджують великий курган, намагаючись зробити його найвищим?»: **(3 бали)**
 - а) кіммерійці;
 - б) скіфи;
 - в) греки.
5. Укажіть назви племінних об'єднань давніх слов'ян, які вживаються в працях візантійських і готських істориків: **(4 бали)**
 - а) сармати;
 - б) венеди;
 - в) холопи;
 - г) анти;
 - д) склавини;
 - є) гуни.

6. Русичі називали своїх язичницьких жерців: **(3 бали)**
- а) пророками;
 - б) волхвами і кудесниками;
 - в) закупами і рядовичами.
7. Варяги – це: **(3 бали)**
- а) слов'яни, що обрали своїм заняттям військову справу і служили в дружинах руських князів;
 - б) жителі Скандинавії, відомі в Європі під іменем «нормани», воїни-моряки, що вчиняли грабіжницькі походи, в тому числі в Руську землю;
 - в) жителі Візантії, ромеї, воїни і грабіжники, які часто наймалися на службу до руських князів.
8. Назвіть ім'я київського князя, який ідучи війною на інші країни, насамперед повідомляв: «Іду на вас!»: **(3 бали)**
- а) Святослав;
 - б) Володимир;
 - в) Богдан Хмельницький.
9. Назвіть автора «Повісті минулих літ»: **(3 бали)**
- а) Нестор-літописець;
 - б) Володимир Мономах;
 - в) І. Котляревський.
10. Грошова одиниця часів Київської Русі мала назву: **(3 бали)**
- а) драхма;
 - б) гривня;
 - в) марка.
11. Важливим державним заходом цього київського князя, що княжив з 1019 по 1054 рр. було започаткування першого писаного своду законів – «Руської правди». Назвіть ім'я князя: **(3 бали)**
- а) Аскольд;
 - б) Ярослав Мудрий;
 - в) Данило Галицький.
12. У цій битві, що відбулася у 1410 році об'єднані польсько-литовсько-татарські війська та їх союзники розбили хрестоносців, зупинивши їх експансію на схід. Яку назву має ця битва? **(3 бали)**
- а) Варшавська;
 - б) Конотопська;
 - в) Грюнвальдська.
13. Фільварок – це: **(3 бали)**
- а) представник збіднілої шляхти;

- б) багатогалузеве феодальне господарство, що ґрунтувалося на панщинній праці;
- в) символ княжої влади на Русі.

14. Наслідком підписання цієї унії у 1569 році стало об'єднання Польщі й Великого князівства Литовського в єдину федеративну державу Річ Посполиту. Яку назву мала ця унія: **(3 бали)**

- а) Київська;
- б) Люблінська;
- в) Краківська.

15. Польський хроніст 17 століття С. Грондський зазначав: «Ті з руського народу, хто... не бажав ходити в ярмі й терпіти владу місцевих панів, йшли в далекі краї, тоді ще не залюднені, та здобували собі право на свободу». Як називали таких людей? **(3 бали)**

- а) смерди;
- б) козаки;
- в) закупи.

16. «Україна в найбільш рішучу хвилю, коли важилася вся її доля, втратила свого довголітнього провідника – одного чоловіка, котрий міг покермувати нею...» - про смерть кого так писав М. Грушевський? **(3 бали)**

- а) Б. Хмельницький;
- б) В. Стус;
- в) С. Бандера.

17. За його активній підтримці було збудовано кафедральний собор у Переяславі, дзвіницю собору св. Софії у Києві, обнесено новими мурами Києво-Печерську лавру. Зведено нове приміщення Києво-Могилянської колегії та збільшено кількість студентів до 2 тис., а у 1701 році вона одержала статус академії. Створено Чернігівський колегіум, засновано ряд інших шкіл і друкарень, щоб «українська молодь могла в повну міру своїх можливостей користуватися благами освіти». Про кого йде мова? **(3 бали)**

- а) І. Мазепа;
- б) Б. Хмельницький;
- в) Я. Мудрий.

18. На могилі якого видатного мандрівного філософа, мислителя і просвітителя є напис «Світ ловив мене, та не спіймав»? **(3 бали)**

- а) Я. Мудрий;
- б) Г. Сковорода;
- в) І. Борецький.

19. Автор понад 50 художніх творів, серед яких повісті: «Кайдашева сім'я», «Микола Джеря», п'єси «На кожум'яках», «Маруся Богуславка» та ін. Назвіть ім'я митця: **(3 бали)**

- а) Нечуй-Левицький;

- б) І. Котляревський;
- в) Панас Мирний.

20. Акт проголошення відновлення Української держави відбувся у Львові: **(3 бали)**

- а) 30 червня 1941 р.;
- б) 9 липня 1944 р.;
- в) 30 серпня 1942 р.

21. В якому Універсалі Центральної Ради проголошувалося: «Віднині Українська Народна Республіка стає самостійною, від нікого не залежною, вільною, суверенною Державою Українського народу»: **(3 бали)**

- а) у другому;
- б) у третьому;
- в) у першому.

22. П. Тичина писав: **(3 бали)**

«На Аскольдовій могилі
Поховали їх,
Триста учнів українських,
Славних, молодих.

На Аскольдовій могилі –
Український цвіт,
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ»

Якій трагічній події присвячені ці рядки?

- а) бій під Крутами;
- б) бої за гору Маківку;
- в) оборона Одеси.

23. «Розстріляне відродження» - умовна назва: **(3 бали)**

- а) покоління українських політичних діячів часів Української революції, знищених під час Великого терору 1930-х років;
- б) групи українських «буржуазних спеціалістів», розстріляних у ході боротьби зі «шкідництвом» у 1920-1930-х роках;
- в) літературно-мистецької генерації України 1920-1930-х років, репресованої сталінським режимом.

24. Друга світова війна розпочалася нападом: **(3 бали)**

- а) Франції на Німеччину;
- б) Німеччини на Радянський Союз;
- в) Німеччини на Польщу.

25. Українські батальйони «Нахтігаль» і «Роланд» – це: **(3 бали)**

- а) українські партизанські загони під радянським командуванням,

що діяли на окупованих німцями територіях України;

б) українські підрозділи ОУН-УПА;

в) українські військові одиниці, організовані при підтримці Німеччини для дій проти Червоної армії.

26. Назва німецького плану нападу на СРСР, підписаного 18 грудня 1940 року: **(3 бали)**

а) Багратіон;

б) Одер;

в) Барбаросса.

27. Хронологічні рамки якого явища історії України є зайвими в цьому логічному ланцюжку: 1. 1921-1923 рр., 2. 1932-1933 рр., 3. 1941-1945 рр., 4. 1946-1947 рр.? **(3 бали)**

а) 1;

б) 2, 4;

в) 3.

28. Назвіть автора книги «Інтернаціоналізм чи русифікація»: **(3 бали)**

а) Іван Дзюба;

б) Василь Стус;

в) Олександр Довженко.

29. У яких роках в українській науці відбулися описані нижче зрушення? «В Інституті надтвердих матеріалів виготовлено перші штучні алмази, у Фізико-технічному інституті побудовано найбільший у світі на той час прискорювач електронів, в Інституті фізики розгорнулися дослідження в галузі фізики атомного ядра завдяки уведенню в дію ядерного реактора». **(3 бали)**

а) у 1960-х;

б) у 1930-х;

в) у 1990-х.

30. Встановіть відповідність визначень: **(4 бали)**

а) монетаризм 1) «вибух» цін на товари та послуги, різке знецінення грошової одиниці, яка втрачає здатність виконувати свої функції;

б) гіперінфляція 2) випуск грошей в обіг, збільшення грошової маси в обігу;

в) емісія грошей 3) розпис грошових прибутків і витрат держави, підприємств, установ на певний період;

г) бюджет 4) обмежене втручання держави в господарську систему, регулювання економічної кон'юнктури тільки фінансовими засобами через підтримання необхідної кількості грошової маси в обігу.

31. Які партії відносяться до лівих: **(3 бали)**

а) Конгрес українських націоналістів;

- б) Народний рух України;
- в) Комуністична партія України;
- г) Соціалістична партія України;
- д) Народно-демократична партія.

32. Установіть відповідність ознак поняттям: **(4 бали)**

а) конфесія	1) підкуп державних і політичних діячів (чиновників і політиків);
б) корупція	2) державний устрій, для якого характерне централізоване управління адміністративно-територіальними одиницями держави;
в) унітаризм	3) насильницьке захоплення державою території іншої держави і включення її до складу своєї;
г) анексія	4) належність до будь-якої церкви, релігійної організації.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Вступний іспит з «Історії України» проводиться в письмовій формі по білетах. На екзамен виносяться ключові питання курсу, що потребують уміння використовувати отримані знання.

Екзаменаційний білет складається із 32 тестових запитань, поряд з кожним вказана сума балів за правильну відповідь (від 100 до 200 балів).

Виконання абітурієнтом екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку тощо) екзаменаційна робота абітурієнта анулюється.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна

1. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. / Т. Б. Гриценко. – К. : Центр навчальної літератури, 2010. – 624 с.
2. Мацюк З. Українська мова професійного спрямування : навч. посіб. / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К. : Каравела, 2009. – 352 с.
3. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. посіб. / О. М. Семенов. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 216 с.
4. Сурмін Ю. П. Наукові тексти : специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. – К. : НАДУ, 2008. – 184 с.
5. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко – К. : Алерта, 2010. – 696 с.

Додаткова

6. Д'яков А. С. Основи термінотворення / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. Основи термінотворення. – К. : Academia, 2000. – 218 с.
7. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсеєв. – К. : Професіонал, 2007. – 240 с.
8. Мацько Л. І. Культура української фахової мови : навч. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К. : Академія, 2007. – 360 с.
9. Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова : підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; за ред. М. Я. Плющ. – К. : Вища школа, 2001. – 414 с.
10. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень : Конспект лекцій : посібник для студ. вищ. навч. закл. / А. С. Філіпенко. – К. : Академвидав, 2004. – 208 с.
11. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – К. : Знання, 2007. – 230 с.
12. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : підручник / С. В. Шевчук. – К. : Літера ЛТД, 2003. – 480 с.
13. Український правопис. – К. : Наук. думка, 2007. – 288 с.